

Övervakning av regelbunden finansiell information

2018

Rapport enligt 5 kap 18 § Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:17) om verksamhet på marknadsplatser avseende år 2018

Innehåll

Inledning	3
1 NGM-börsens organisation av övervakningen och granskningens utförande	5
2 NGM-börsens påföljdssystem.....	6
3 Urval för granskningen år 2018	7
4 Europeiskt samarbete - EECS	8
5 Resultatet av granskningen	8
6 Kontakt.....	11

Övervakning av regelbunden finansiell information 2018

Inledning

Fram till den 31 december 2018 har NGM-börsen genom 16 kap. 13 § i lagen om värdepappersmarknaden ("VpmL") varit ansvarig för att övervaka att emittenter, med Sverige som hemmedlemsstat och som gett ut eller utfärdat överlåtbara värdepapper vilka är upptagna till handel på reglerad marknad som drivs av NGM-börsen, upprättat sådan regelbunden finansiell information som anges i 4-5§ VpmL. Övervakning av regelbunden finansiell information ("redovisningstillsyn") omfattar enligt dessa paragrafer årsredovisning och halvårsrapport. Redovisningstillsynen i Sverige har sedan många år varit delegerad till börserna, NGM-börsen och NASDAQ Stockholm ("NS"), Finansinspektionen ("FI") har haft ett direkt övervakningsansvar för svenska bolag upptagna till handel på utländsk börs inom EES. Kompletterande bestämmelser om börsernas övervakning finns i Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2007:17) om verksamhet på marknadsplatser ("De gamla föreskrifterna").

Efter årsskiftet 2018/2019 försvinner dessa lagkrav och ersätts med en ny ordning där FI har yttersta ansvaret för redovisningstillsynen tillsammans med ett nytt organ med namnet Nämnden för svensk redovisningstillsyn. Reglerna om redovisningstillsyn i de ovan nämnda föreskrifterna ersätts vid årsskiftet av Finansinspektionens föreskrifter (FFFS 2018:18) om övervakning av emittenters regelbundna finansiella information ("De nya föreskrifterna"). Enligt övergångsbestämmelserna som följer med lagändringarna har börserna ansvar att fullgöra sina skyldigheter för redovisningstillsyn för finansiella rapporter som har offentliggjorts före ikraftträdandet.

Enligt de gamla föreskrifterna ska NGM-börsen senast den 1 mars varje år dels lämna en rapport till FI om föregående års övervakning och dels på sin hemsida offentliggöra en rapport om föregående års övervakning. Denna rapport blir därmed den sista årsrapporten som ges ut av NGM till följd av att ovan nämnda lagkrav försvinner.

Under 2018 har populationen för NGM-börsens redovisningsgranskning omfattat tio emittenter, vars aktier var upptagna till handel på NGM Equity (varav en emittent på Nordic AIF), och tio emittenter vars överlåtbara värdepapper var upptagna till handel på Nordic Derivatives Exchange ("NDX") vid ingången av år 2018. Av dessa 20, valdes fyra emittenter ut för granskning i 2018 års redovisningstillsyn.

Syftet med övervakningen av bolagens finansiella information är primärt att skydda investerare och främja allmänhetens förtroende för värdepappersmarknaden. Övervakningen sker med beaktande av den utveckling som sker inom ramen för ett

samarbete mellan tillsynsmyndigheter och andra organ inom EU. I enlighet med de gamla förskrifterna ska NGM-börsen bidra till och eftersträva en enhetlig tillämpning av redovisningsreglerna inom EES. Detta kan antas stimulera aktieägandet och underlätta en benchmarking över landsgränserna genom ökad jämförbarhet. I linje med detta ska NGM-börsen biträda Finansinspektionen i det europeiska tillsynsarbetet som bedrivs inom ramen för EECS¹ och ESMA².

NGM-börsen har under året tillsammans med NS deltagit i de förmöten hos Finansinspektionen som hålls inför varje EECS-möte. Vid dessa förmöten diskuteras de redovisningsärenden som finns på agendan för det kommande EECS-mötet i syfte att nå en svensk samsyn kring dessa ärenden. Under 2018 har NGM-börsen även deltagit i ett EECS-möte.

ESMA:s riktlinjer om tillsyn över finansiell information³ skiljer på en fullständig granskning (unlimited scope examination) och en riktad granskning (focused examination) av finansiella rapporter. En fullständig granskning omfattar hela innehållet i den finansiella rapport som granskas medan en riktad granskning innebär granskning av fördefinierade och avgränsade områden i den finansiella informationen. NGM-börsen genomför i regel en fullständig granskning av alla rapporter som valts ut i urvalet. Det innebär att en rapport granskas i sin helhet utifrån de fokusområden som ESMA valt ut samt de granskningsområden som NGM-börsen valt att fokusera på under året (se avsnittet nedan).

Under 2016 infördes nya riktlinjer i EU om alternativa nyckeltal ("Alternative Performance Measures", "APM"). Med ett alternativt nyckeltal avses enligt dessa riktlinjer ett finansiellt mått över historisk eller framtida resultatutveckling, finansiell ställning, finansiellt resultat eller kassaflöden. Det är inte ett sådant finansiellt mått som definieras eller anges i tillämpliga regler för finansiell rapportering (t.ex. IFRS). Riktlinjerna är tillämpliga på värdepapper upptagna till handel på reglerad marknad och gäller för rapporter upprättade efter den 3 juli 2016. FI har informerat om att myndigheten anser att riktlinjernas legala ställning är att jämställa med svenska allmänna råd. Riktlinjerna omfattar inte bara finansiella företag utan även icke-finansiella och gäller utöver finansiella rapporter och prospekt även pressmeddelanden som offentliggörs i enlighet med Marknadsmissbruksförordningen. I samband med förvärv är det exempelvis viktigt att se till att de nyckeltal som presenteras gällande det förvärvade bolaget innehåller den information dessa riktlinjer kräver. Detta kan gälla nyckeltal som EBITDA och justerad EBIT samt där det är extra viktigt för en investerare att få information om hur dessa nyckeltal har definierats om definitionen skiljer sig från praxis på marknaden kring dessa nyckeltals olika poster. Ifall den information som krävs av APM-riktlinjerna inte kan lämnas ska inte ett sådant nyckeltal inkluderas i pressmeddelandet.

¹ European Enforcers Coordination Sessions, ett forum av samrådsmöten där ansvariga för redovisningstillsynen i Europa träffas för att diskutera redovisningsärenden.

² European Securities and Markets Authority, en oberoende tillsynsmyndighet som värnar om den finansiella stabiliteten inom EU samt bestämmer hur tillsynen över värdepappersföretag som har verksamhet i flera länder bör utformas.

³ https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2014-807_-_final_report_on_esma_guidelines_on_enforcement_of_financial_information.pdf

I slutet av oktober 2017 offentliggjorde ESMA de gemensamma granskningsområden som valts ut till granskningsarbetet under 2018. En länk till hela pressmeddelandet från ESMA, tillsammans med ytterligare information om dessa fokusområden, återfinns på NGM-börsens hemsida www.ngm.se under fliken *Regelbunden finansiell information*.

Utöver dessa områden väljer NGM-börsen ut ett antal egna och företagsspecifika granskningsområden som kommuniceras till berörda bolag i början av året.

1 NGM-börsens organisation av övervakningen och granskningens utförande

Övervakningen av utgivarnas regelbundna finansiella information har skett inom ramen för NGM-börsens marknadsövervakning. Denna funktion är en självständig avdelning i förhållande till börsens affärsdrivande verksamhet. I det inledande granskningsarbetet har marknadsövervakningen använt sig av extern expertis för att få hjälp med att identifiera och analysera de eventuella överträdelser som kan förekomma. För att övervakningen ska bli så effektiv som möjligt har NGM-börsen även träffat en överenskommelse med denna expertis om att samtliga delårsrapporter som hör till granskningsurvalet ska vara föremål för en översiktlig granskning inom 48 timmar. Eventuella brister som iakttagits vid denna granskning har omgående anmälts till NGM-börsen som på detta sätt får möjlighet att utan dröjsmål inleda en process med emittenten av informationen. All korrespondens med emittenten i samband med granskningen har skötts av marknadsövervakningens enhet för emittentövervakning och alla beslut i tillsynsärenden har fattats av chefen för marknadsövervakningen.

Varje nytt års granskning har startat med en urvalsprocess som resulterat i ett beslut om vilka emittenter som ska granskas under året. Urvalet har skett på grundval av en riskbaserad och rotationsbaserad ansats. Riskbaserad ansats innebär att hänsyn tas till både sannolikheten för överträdelser och potentiella effekter av eventuella överträdelser för förtroendet för värdepappersmarknaden. Rotationsbaserad ansats innebär att varje emittent ska granskas åtminstone en gång inom en femårsperiod. När urvalet har skett informeras de emittenter som omfattas av årets granskning. Det kan sedan tillkomma ytterligare emittenter i urvalet under granskningsperioden på basis av iakttagelser som görs av NGM-börsen inom ramen för den ordinarie övervakningen av emittenternas information.

En granskning inleds normalt direkt efter en rapports offentliggörande. Tanken är att en emittent, om möjligt, ska informeras om eventuella fel i så god tid att emittenten ges möjlighet att vidta åtgärder inför kommande rapporttillfälle.

Om det vid granskningen upptäcks förhållanden som skulle kunna utgöra potentiella avvikelser från gällande regelverk, skickar NGM-börsen ett frågebrev till emittenten med begäran om förklaringar till gjorda iakttagelser. När svar kommit till NGM-börsen tillhanda görs en bedömning huruvida tillräckligt underlag finns för att kunna bedöma den aktuella frågan. Vid behov inhämtas kompletterande uppgifter. Inhämtade svar ligger sedan till grund för en bedömning av NGM-börsen huruvida det är fråga om en överträdelse mot IFRS ("Regelverket") eller ej.

2 NGM-börsens påföljdssystem

En viktig aspekt när sanktioner inom redovisningstillsynen diskuteras är begreppet väsentlighet. I IAS 1 definieras väsentlig såsom att ”*utelämnanden eller felaktigt redovisade poster är väsentliga om de, var för sig eller gemensamt, kan påverka de beslut som användare fattar på basis av de finansiella rapporterna*”. Detta innebär att ett fel kan vara av väsentlig karaktär om det påverkar bilden av emittentens resultat och finansiella ställning, vilket i sin tur kan påverka en investerares beslut rörande emittenten i enlighet med definitionen i IAS 1. Vid en avvikelse från regelverket gör alltid NGM-börsen en väsentlighetsbedömning av den aktuella bristen. Vad som bedöms som väsentligt är i slutändan i högsta grad specifikt i förhållande till den aktuella emittentens storlek, bransch, finansiella ställning mm. Om bristen kategoriseras såsom väsentlig benämns denna som överträdelse.

Som framgår nedan har NGM-börsen valt att även inkludera en kategori med påpekanden där brister som identifierats är av formaliakaraktär, oftast rörande upplysningskrav, men som inte direkt enligt väsentlighetsbestämmelserna i IFRS kan anses vara en klar överträdelse. Dessa påpekanden har ändå inkluderats för att höja den allmänna kvaliteten på redovisningen i det aktuella bolaget. Denna typ av brister benämns såsom avvikelse.

De sanktioner som används av NGM-börsen inom redovisningstillsynen redogörs för nedan.

Påföljd

Kommentar

Skriftligt påpekande

Används vid enstaka avvikelser av formaliakaraktär etc. som saknar väsentlig betydelse för bilden av emittenten och värderingen av de noterade instrumenten. Detta är en påföljd som syftar till att ytterligare höja kvaliteten på redovisningen.

Skriftlig anmärkning

Används vid överträdelser som kan medföra en påverkan på bilden av emittenten eller värderingen av de noterade instrumenten. En skriftlig anmärkning kombineras med ett krav på att de felaktiga uppgifterna i rapporten, i tillämpliga fall, ska korrigeras i framtida rapporter. En sådan rättelse ska i tillämpliga fall göras i enlighet med IAS 8. Om överträdelserna är av allvarligare art och bedöms påverka marknadens bedömning av bolaget eller riskera att skada investerare kan NGM-börsen dock kräva att bolaget går ut med en särskild rättelse.

Överlämnande till disciplinnämnden

Överlämnande till disciplinnämnden bör ske om den finansiella informationen uppvisar väsentliga brister eller överträdelser och som kan få en materiell påverkan på bilden av

emittenten eller värderingen av de noterade instrumenten, eller om annan åtgärd inte bedöms effektiv. På samma sätt som vid en anmärkning kommer NGM-börsen i tillämpliga fall kräva att de felaktigheter som förekommit antingen rättas omedelbart via en särskild rättelse eller att felaktigheterna rättas i en kommande rapport.

NGM-börsen ska enligt VpmL ha en disciplinnämnd med uppgift att handlägga ärenden om medlemmars och emittenters överträdelser av de regler som gäller vid börsen. Disciplinnämnden skall bestå av minst fem ledamöter, varav ordföranden och vice ordföranden skall vara lagfarna och erfarna som domare. Av övriga ledamöter skall minst två vara väl insatta i förhållandena på värdepappersmarknaden. Disciplinnämndens ledamöter skall vara oberoende i förhållande till NGM-börsen.

Disciplinnämnden bestod under 2018 av följande nio ledamöter: f.d. justitierådet Bo Svensson, ordförande, f.d. justitierådet Severin Blomstrand, vice ordförande, samt ledamöterna Bernt Magnusson, Anna Ramel, Alf-Peter Svensson, Sigvard Heurlin, Ulf Lindgren, Anders Acekebo och Fredrik Palm.

NGM-börsen utreder misstänkta avvikelser och handlägger ärendet inledningsvis, men vid ett överlämnande till disciplinnämnden är det nämndens uppgift att fälla ett utslag, som eventuellt innehåller en sanktion. De till buds stående sanktionerna för noterade bolag är varning, vite uppgående till maximalt två miljoner kronor eller avnotering. Avnotering får inte ske om det anses olämpligt från allmän synpunkt. I de fall det rör instrument noterade på NDX regleras sanktionstrappan i avtalet mellan emittenten och NGM-börsen.

Om ett ärende lämnas till disciplinnämnden får emittenten en möjlighet att yttra sig kring NGM-börsens anmälan innan ett beslut fattas. När nämnden sedan har fattat ett beslut offentliggörs detta med ett pressmeddelande och beslutet i fulltext går att läsa på NGM-börsens hemsida under fliken *Marknadsövervakning/Disciplinnämndsbeslut*.

3 Urval för granskningen år 2018

Urvalet 2018 har baserats på en kombination av riskbaserad och rotationsmässig ansats⁴.

Det riskbaserade urvalet kan grunda sig på redan kända omständigheter hos emittenten, som exempelvis bristande kunskap och erfarenhet av redovisningsregler och tillämpning av informationsregler, alternativt baseras på specifika händelser under året som framkommit vid en genomgång av bolagets finansiella rapporter och pressmeddelanden. Andra parametrar som kan vägas in är det aktuella marknadsvärdet på bolaget, hur stort det massmediala intresset för bolaget är, om det nyligen har skett större organisatoriska förändringar eller om bolagets bransch

⁴ Grundar sig på ESMA:s riktlinjer om tillsyn av finansiell information
https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/2015/11/2014-807_-_final_report_on_esma_guidelines_on_enforcement_of_financial_information.pdf

bedöms vara särskilt riskfylld. Det rotationsmässiga urvalet säkerställer att alla bolag i populationen granskas inom en femårsperiod.

I 2018 års granskning av utgivarnas regelbundna finansiella information ingick två emittenter vars aktier är upptagna till handel på NGM Equity, en emittent vars kapitalandelsbevis är upptagna till handel på NDX samt en emittent vars obligation är upptagen till handel på NDX. Urvalet motsvarade 20 procent av den totala populationen.

Vid sidan av den urvalsbaserade granskningen är delårsrapporter för samtliga bolag noterade på NGM-börsen föremål för en kontinuerlig genomgång med utgångspunkt från NGM-börsens regler om bolagens informationsgivning. Denna granskning är av stor vikt för att säkerställa att en god standard upprätthålls även för emittenter som inte ingår i urvalet. Granskningen kan även föra med sig att omständigheter upptäcks som gör att en emittent kan bli föremål för en fördjupad granskning.

4 Europeiskt samarbete - EECS

Inom ramen för ESMA hålls samrådsmöten, sk. EECS-möten, för redovisningstillsynsansvariga (s.k. "Enforcers") i Europa. Vid dessa möten diskuteras såväl pågående som avslutade redovisningsärenden. EECS har även en gemensam databas för registrering av viktiga beslut som fattas inom den europeiska redovisningstillsynen. Ett syfte med databasen är att harmonisera redovisningstillsynen inom Europa och när ett beslut ska tas i en viss redovisningsfråga ska tillsynsansvariga undersöka ifall en annan tillsynsmyndighet redan har fattat ett beslut i en motsvarande fråga. ESMA publicerar även utdrag från databasen med beslut som anses ha ett särskilt stort intresse för europeiska bolag. Dessa utdrag återfinns på ESMA:s hemsida⁵. Bolagen rekommenderas att ta del av dessa beslut för att bedöma ifall de har påverkan på det enskilda bolagets redovisning.

Inför varje EECS-möte hålls förmöten hos Finansinspektionen som NGM-börsen och NS deltar i. Vid dessa möten diskuteras de redovisningsärenden som ska tas upp på det kommande EECS-mötet för att en svensk samsyn på ärendena ska kunna nås. NGM-börsen har under året deltagit vid i stort sett samtliga förmöten samt ett EECS-möte. Inga av NGM-börsens redovisningsärenden har under året varit föremål för diskussioner vid EECS.

5 Resultatet av granskningen

Granskningen av regelbunden finansiell information ska enligt 16 kap 4-5 § i VpmL omfatta årsredovisning och halvårsrapport.

När en rapport offentliggjorts genomförs en snabbgranskning av rapporten inom 48 timmar för att avgöra ifall denna kan innehålla fel som innebär att en korrigerad rapport behöver offentliggöras omedelbart. Denna granskning har under 2018 inte resulterat i att något bolag blivit uppmanat att offentliggöra en korrigerad rapport.

⁵ Extract from the ESMA's Database of Enforcement, www.esma.europa.eu

Granskningen av rapporterna har gjorts utifrån ett väsentlighets- och riskperspektiv. Det innebär exempelvis att redovisningsprinciper som påverkar värderingen av ett bolags största balansposter och/eller intäktsredovisning har varit styrande för arbetet. Granskningen har vidare utgått från ett investerarperspektiv och då främst avsett sådan information i en rapport som kan antas påverka ett investeringsbeslut (väsentlighetskriteriet). Mot denna bakgrund har NGM-börsen gjort en bolagsspecifik bedömning av den felaktiga alternativt utelämnade informationens betydelse för en investerares bild av bolaget. Slutligen har NGM-börsen också genomfört granskningen med utgångspunkt från redovisningsregler där det föreligger viss sannolikhet för överträdelser (risk), exempelvis nyligen implementerade regelverk.

Samtliga emittenter som har valts ut har kontaktats via brev av NGM-börsen för att få möjlighet att kommentera de iakttagelser som gjorts i samband med granskningen.

Under granskningen för 2018 har NGM-börsen meddelat beslut i åtta ärenden. I två fall avslutades granskningen med att en anmärkning riktades mot bolaget. Sådan anmärkning används när en rapport har innehållit felaktigheter som bedömts vara en överträdelse mot regelverket (IFRS) och som kunnat ge en påverkan på bilden av emittenten eller värderingen av de noterade instrumenten. I de två fallen har dock inte överträdelserna bedömts vara så pass allvarliga att ett överlämnande av ärendena till Disciplinnämnden varit påkallat eller att en diskussion inom EECS varit nödvändig.

De beslut som har renderat i en anmärkning följer NGM-börsen upp och tar vid behov upp saken till ny bedömning. I de fall granskningen avslutats med påpekanden förutsätter NGM-börsen att emittenten beaktar det som framförts i beslutet men kan komma att följa upp även sådana beslut vid behov.

Brister beträffande följande redovisningsregler har identifierats under granskningen⁶

Regelverk	Antal
IFRS 3 – Rörelseförvärv	1
IFRS 7 – Finansiella Instrument: Upplysningar	1
IFRS 8 – Rörelsesegment	4
IFRS 13 – Värdering till verkligt värde	2
IAS 1 – Utformning av finansiella rapporter	3
IAS 24 – Upplysningar om närstående	1
IAS 32 – Finansiella instrument: Klassificering	1
IAS 36 – Nedskrivningar	1
Alternativa nyckeltal (APM)	2
ÅRL och VpmL	2
Totalt:	18

Den första anmärkningen avsåg ett bolag som i årsredovisningen för 2017 inte redovisat större kunder som utgör tio procent eller mer av omsättningen i enlighet

⁶ Notera att antalet beslut och det redovisade antalet brister inte överensstämmer eftersom ett bolag som erhållit ett påpekande eller en anmärkning kan ha brutit mot flera olika regelverk samt flera olika regler inom dessa regelverk.

IFRS 8. Bolaget hade tre kunder som vardera utgjorde mer än tio procent av omsättningen och tillsammans utgjorde de tre kunderna 50 procent av omsättningen. Den andra anmärkningen avsåg ett bolag som i halvårsrapporten för 2018 inte lämnat upplysning kring vilka värderingstekniker som använts vid värdering till verkligt värde enligt IFRS 13, trots att bolagets kortfristiga placeringar utgjorde en mycket väsentlig post i balansräkningen och värderades via nivå 2 (icke direkt observerbara marknadspriser).

I resterande sex beslut har NGM-börsen avslutat granskningen med påpekanden. Detta har skett i sådana fall där rapporten innehållit avvikelser från reglerna men där dessa bestått i mindre formfel eller andra avvikelser som inte bedömts ha försvårat en investerares bedömning av bolaget. Som framgår av beskrivningen i kapitel 2 har NGM-börsen valt att inkludera denna kategori för att höja den allmänna kvaliteten i den finansiella information som emittenten offentliggjort.

De påpekanden som lämnades rörde följande områden. I två fall saknades information om större kunder i enlighet med IFRS 8. I två fall hade bolagen inte följt ESMA:s riktlinjer för alternativa nyckeltal, vilket är ett krav för rapporter utgivna efter den 3 juli 2016. I två fall hade bolagen inte redovisat en fullständig förvärvsanalys i enlighet med IFRS 3. I två fall hade halvårsrapporten inte undertecknats och saknade en försäkran om riktigheten i rapporten av samtliga i styrelsen och vd, vilket är ett krav enligt VpmL och ÅRL. I ett fall hade bolaget inte lämnat tillräckliga upplysningar kring jämförelsestörande poster för att ge en rättvisande bild i enlighet med IAS 1. I ett fall hade bolaget inte lämnat tillräckliga upplysningar kring intäkter hänförliga till hyperinflationländer för att ge en rättvisande bild enligt IAS 1. I ett fall hade bolaget inte lämnat tillräckliga upplysningar avseende byte av uppställningsform för resultaträkningen för att följa IAS 1. I ett fall lämnades inte fullständiga upplysningar kring poster värderade till verkligt värde i balansräkningen i enlighet med IFRS 13. I ett fall saknades fullständiga upplysningar kring transaktioner med närstående enligt IAS 24. I ett fall hade bolaget redovisat ej utbetald ackumulerad utdelning för preferensaktier som skuld i balansräkningen, trots att kriterierna för finansiell skuld ej var uppfyllda enligt IAS 32. I ett fall saknades känslighetsanalys avseende ränterisken i enlighet med IFRS 7. I ett fall saknades information om intäkternas geografiska fördelning i enlighet med IFRS 8. I ett fall hade bolaget använt en diskonteringsränta i kassaflödesprognosen som inte avspeglade riskerna i den specifika tillgången i enlighet med IAS 36.

Beslut som renderat i en anmärkning mot ett bolag finns att läsa i anonymiserad form i sin helhet på NGM-börsens hemsida under fliken *Regelbunden finansiell information*. Därtill finns vissa övriga beslut, som ansetts kunna vara av större intresse för marknaden, att finna under den ovannämnda fliken.

6 Kontakt

Markus Ramström
Chef Marknadsövervakningen

Telefon: 08-566 390 27
Mobil: 0734-20 27 56
E-post: markus.ramstrom@ngm.se

Erik Svegrell
Emittentövervakning samt administrativt ansvarig för redovisningstillsynen

Telefon: 08-566 390 28
Mobil: 0709-22 75 63
E-post: erik.svegrell@ngm.se

Björn Ahlgren
Emittentövervakning

Telefon: 08-566 390 26
Mobil: 0733-28 96 58
E-post: bjorn.ahlgren@ngm.se